NOTITIE

[van]	Wim Faessen	[voor]	Dhr. R. Huberts
[kenmerk]	n2022-0153WFA	[plaats]	Delft
[project]	22042-0021 Fortuna	[datum]	2 december 2022
[onderwerp]	Toekomstige vraag wonen met zorg Veldhoven		

In deze notitie wordt de toekomstige vraag naar wonen met zorg in de gemeente Veldhoven belicht. De toekomstverwachtingen voor wonen met zorg zijn afkomstig van ABF Research die op basis van haar prognosemodel Primos – Wonen met zorg (ook bekend als het Fortuna-model) de toekomstige zorgvraag per gemeente in kaart brengt. De weergegeven cijfers corresponderen met de uitkomsten per gemeente die ABF in 2021 beschikbaar heeft gesteld aan de 13 corporaties van de Metropoolregio Eindhoven.
Deze notitie is opgesteld op verzoek van Moeskops 'Bouwbedrijf dat bezig is met de ontwikkeling van een nieuw te bouwen woonzorgcomplex gelegen aan de Zandoerleseweg 33-35 te Veldhoven. In dit woonzorgcomplex zijn 36 zorgkamers voorzien, bestemd voor cliënten met ZZP 4/5 die 24-uurszorg nodig hebben.

1 Prognose bevolking en huishoudens 75+

Vanaf 75 jaar neemt de fysieke en mentale kwetsbaarheid van personen toe. Mobiliteitsbeperkingen en een intensiever zorgvraag voor fysieke en mentale gebreken treffen vooral de oudste leeftijdsgroepen in de bevolking. De komende twee decennia gaat het aantal ouderen sterk toenemen. Volgens de laatste Primos-prognose uit 2022 groeit de bevolking In Veldhoven van 75 jaar of ouder naar verwachting van 4.700 in 2022 naar bijna 7.500 in 2040. Het aantal 75-plussers in Veldhoven zal daarmee veel sterker stijgen dan de totale bevolking, met 60% versus 24%. Binnen de groep van 75-plussers zal het aantal inwoners in alle onderscheiden leeftijdsgroepen toenemen (Figuur 1). Daarbij geldt dat hoe hoger de leeftijd hoe sterker de relatieve toename zal zijn. Kan Veldhoven tussen 2022 en 2040 een stijging van het aantal inwoners van 75-79 jaar tegemoet zien met 41%, bij de volgende leeftijdsgroepen is de toename 57% (80-84 jaar), 66% (85-89 jaar), 156% (90-94 jaar) en zelfs 280% (95-plussers). Er zullen in 2040 dus bijna vier keer zoveel 95-plussers in Veldhoven zijn als nu.

Figuur 1: Prognose bevolking 75+ naar leeftijdsgroep, Veldhoven (2022-2040) Bron: ABF, Primos 2022

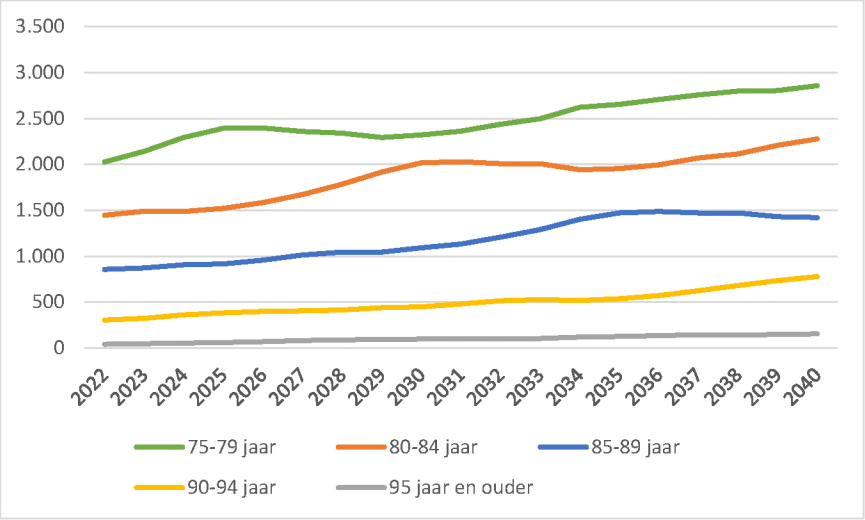

2 Prognose intramurale zorgvraag

Ondanks een toenemende vitaliteit van ouderen zal, als gevolg van de sterke aanwas van het aantal ouderen, ook het aantal ouderen met een beperking en/of een intramurale zorgvraag sterk toenemen. Voor de hele sector Verpleging en Verzorging (VV) wordt een stijging in Veldhoven voorzien van 310 cliënten met Wlz-zorg nu naar 540 in 2040, een toename met bijna 75%.

De sterkste stijging in deze sector zal zich daarbij voordoen bij de zorgvragers met een psychogeriatrische problematiek met een zorgzwaarteprofiel (ZZP) 5 (beschermd wonen met intensieve dementiezorg) of 7 (beschermd wonen met zeer intensieve zorg vanwege specifieke aandoeningen, met de nadruk op begeleiding), zie Figuur 2. Deze groep vormt ook veruit de grootste groep binnen de VV-sector. Bedraagt het aantal cliënten met ZZP 5 of 7 in Veldhoven in 2022 nog zo'n 190 personen, in 2040 zal het naar verwachting gaan om circa 340 personen, een toename van bijna 80%.

Bij de andere groepen in de VV-sector, waar het meer gaat om verzorging en/of verpleging wordt een geringere stijging verwacht. Bij VV ZZP 1-4, hoofdzakelijk cliënten met ZZP 4 omdat lagere ZZP's niet meer toegewezen worden, is er sprake van beschut wonen. Bij ZZP's 6 en 8 gaat het eveneens om beschermd wonen, bij ZZP 9 om herstelverblijf. Ook voor de twee andere sectoren, de Gehandicaptenzorg (GHZ) en Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) met Wlz-zorg wordt slechts een geringe toename van het aantal cliënten verwacht. In deze laatste sectoren gaat het ook meer om jongere leeftijdsgroepen.

Figuur 2: Prognose intramurale zorgvraag naar sector en zorgzwaarte (2022, 2030, 2040)
Bron: ABF, Fortuna MRE

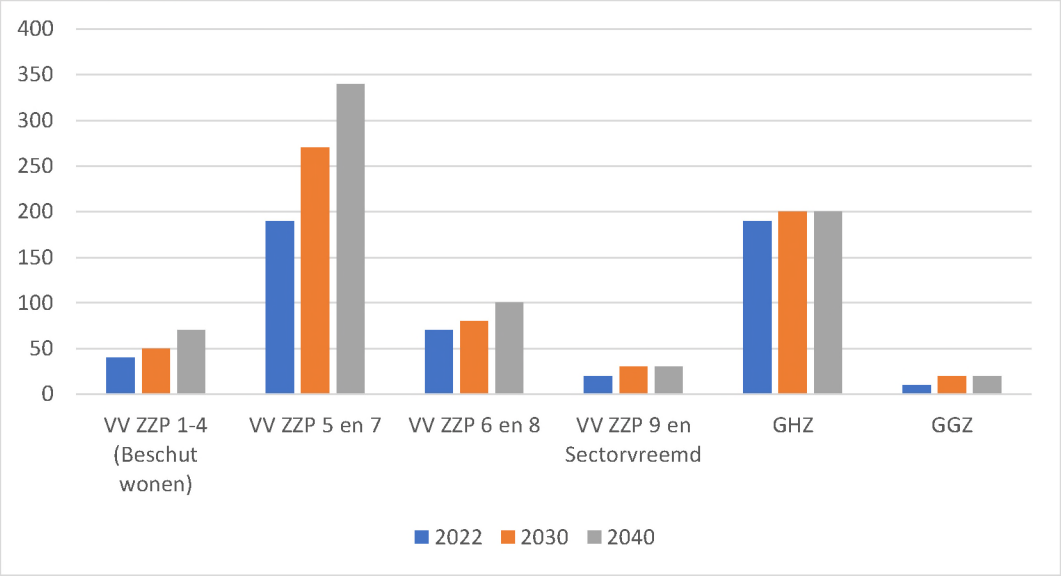

3 Meer geclusterde ouderenwoningen nodig

In juli 2022 is door de minister van VWS het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)[1] gelanceerd. In deze brief wordt een toekomstperspectief geschetst voor ouderen met een zorgvraag, op basis van de norm: "zelf als het kan; thuis als het kan; digitaal als het kan". Met het WOZO-programma wil de minister samen met partners bereiken dat ondersteuning en zorg zich aanpassen op de voorkeur van ouderen om zo lang mogelijk regie op het eigen leven te houden. Hierdoor kunnen zware, complexe zorgvragen zo lang mogelijk worden uitgesteld of zelfs worden voorkomen. Voor ouderen met de meest complexe zorgvragen blijft waar nodig een plek in een verpleeghuis beschikbaar waar integrale zorg en ondersteuning geleverd wordt en het zorgaanbod samenhangt met de fysieke locatie. Er wordt echter uitgegaan van een bevriezing van de huidige intramurale capaciteit. *Vraag naar intramurale zorg die de bestaande capaciteit overstijgt moet voortaan extramuraal, buiten de muren van de bestaande instellingen, worden georganiseerd.* Volgens Actielijn 4 van het WOZO-programma dient een belangrijk deel van de benodigde uitbreiding aan verpleegzorgplaatsen in de vorm van zelfstandige geclusterde woningen te worden gerealiseerd[2]. Het WOZO-rapport is daarmee een verdere stimulering van het extramuraliseringsbeleid, voortbordurend op de scheiding van wonen en zorg.

In 2021 hebben ActiZ, Aedes, VNG, de Zorgverzekeraars Nederland en de ministeries van BZK en VWS zich tot doel gesteld dat er voor ouderen in de periode tot 2031 in Nederland:

- 110.000 extra nultredenwoning worden gerealiseerd;

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/07/04/wozo-programma-wonen-ondersteuning-en-zorg-voor-ouderen

[2] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/07/04/wozo-programma-wonen-ondersteuning-en-zorg-voor-ouderen

- 50.000 extra geclusterde woningen bijkomen, waarvan 34.000 worden gebouwd door woningcorporaties;
- 50.000 verpleegzorgplekken meer zullen zijn[3].

Lokaal, in de gemeente of de regio, moet de opgave van zelfstandig wonen en verpleegzorg in beeld worden gebracht in een woonzorgvisie en moeten afspraken worden gemaakt hoe deze opgave wordt ingevuld.

Deze opgave voor aanvullende intensieve verpleegzorgvraag wordt deels ingevuld met intramurale capaciteit en deels op een plek waar mensen zelfstandig wonen (thuis of in een geclusterde woning). Vanwege een doelmatig levering van zorg via VPT (Volledig Pakket Thuis), MPT (Modulair Pakket Thuis) en/of Pgb (Persoonsgebonden budgetten) zijn geclusterde woningen het meest geschikt.

In het onderzoek voor de corporaties is berekend dat er in Veldhoven in 2040 behoefte is aan bijna 6.500 geclusterde ouderenwoningen voor huishoudens 65+. Dat betekent dat er ruim 1.400 geclusterde ouderenwoningen zouden moeten worden toegevoegd tussen 2022 en 2040. Dit hoeven overigens niet allemaal nieuwbouwwoningen te zijn; via labeling, verbouw of transformatie kan/moet een kleiner of groter deel ook in de bestaande voorraad worden gerealiseerd. Deze opgave van 1.400 woningen ligt vooral in de huursector, zowel in het gereguleerde segment als in de vrije huursector, zie Figuur 3. In de vrije huursector zou circa een derde, zo'n 480 woningen, van de toe te voegen geclusterde ouderenwoningen kunnen worden gerealiseerd, hoofdzakelijk middenhuur tot 1.000 euro p/mnd). In deze schatting is overigens vooral uitgegaan van de relatie tussen vergrijzing en mobiliteitsbeperkingen in het huishouden. Of er ook een verband is met andere, bijvoorbeeld psychogeriatrische problematiek, is niet meegenomen in deze berekening van de opgave

Figuur 3: Opgave geclusterde ouderenwoning naar sector en prijsklasse (prijspeil 2021) in Veldhoven (tussen 2022 en 2040) Bron: ABF, Fortuna MRE

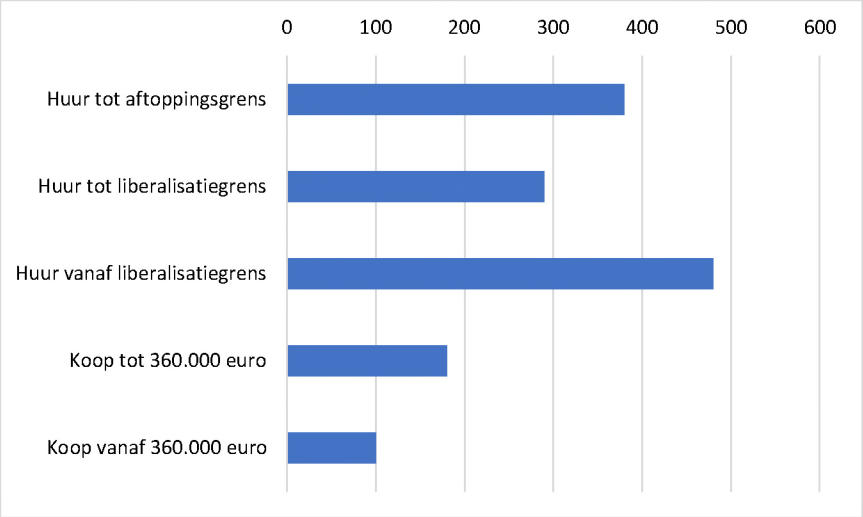

3 https://open.overheid.nl/repository/ronl-8c6bf12b-03d3-42c9-9327-87161d520d5b/1/pdf/afspraken-bestuurlijk-overleg-wonen-voor-ouderen-tussen-aedes-actiz-vng-taskforce-wonen-en-zorg-zn-ministerie-bzk-en-vws-8-april-2021.pdf

De geclusterde woningen die nodig zijn om ook de intramurale zorg efficiënt te kunnen leveren, mede gelet op het dreigend personeelstekort in de zorg, zijn woningen waarvoor ook een ZZP-indicatie noodzakelijk is om ze te kunnen betrekken. De hierboven genoemde opgave aan zelfstandige geclusterde woningen mag daarmee als minimumaantal worden beschouwd. Het woonzorgcomplex dat door Moeskops' Bouwbedrijf wordt ontwikkeld valt in deze laatste categorie. Er worden noodzakelijke extra verpleeghuisplaatsen met intramurale zorg gerealiseerd buiten de muren van de huidige verpleeginstellingen.

4 Conclusies

Het aantal 75-plussers in Veldhoven zal tussen 2022 en 2040 met 2.800 personen toenemen tot 7.500 personen. Daarmee neemt het gewicht van de ouderen in de totale bevolking verder toe.

Een toename van het aantal ouderen brengt ook een toename van de intramurale zorgvraag in de sector Verpleging en Verzorging met zich mee, van 320 cliënten nu tot ongeveer 540 in 2040. De sterkste groei zal optreden onder ouderen met dementie, waarvoor in 2040 150 extra plaatsen beschermd wonen nodig zullen zijn. Het overheidsbeleid is erop gericht deze plaatsen deels in zelfstandige, geclusterde woningen te realiseren.

Ook de vraag naar voor ouderen geschikte woningen in Veldhoven wordt groter door de vergrijzing. Geschat wordt dat er zeker 1.400 geclusterde ouderenwoningen bij moeten komen tot 2040, waarvan bijna een derde in de vrije sector, voornamelijk middenhuur. Deze opgave mag als minimumopgave worden gezien omdat hierin nog niet expliciet rekening is gehouden met de intramurale zorgvraag.

Het woonzorgcomplex dat door Moeskops' Bouwbedrijf wordt ontwikkeld aan de Zandoerleseweg 33-35 te Veldhoven voorziet in 36 zorgkamers voor 24-uurszorg (beschermd wonen). Gelet op de te verwachten groei van personen met een intramurale zorgvraag in Veldhoven en met het oog op de bevriezing van de huidige capaciteit van intramurale instellingen is realisatie van extra capaciteit buiten de muren van de huidige zorginstellingen gewenst en urgent. Het plan past ruimschoots binnen de aangegeven gewenste uitbreiding van verpleegzorgplaatsen in Veldhoven.